

ІНТЕРВ'Ю ЗІ СВІДКАМИ ГОЛОДОМОРУ (УКДЦ)

На прохання президента України, достойного Віктора Ющенка, Українсько-Канадський Дослідчо-Документаційний Центр у співпраці з Всеканадським Комітетом відзначення Голодомору при Конгресі Українців Канади проводить інтерв'ю зі свідками Голодомору. Для Тих осіб, доброї волі в різних містах Канади, які бажали б нам допомогти зібрати як мога більше свідчень очевидців подаємо: інформації як це робити і три залучники до використання.

- Залучник ч.1: листа тем/питань для підготовки та переведення інтерв'ю.
- Залучник ч.2: формуляр для зібрання особистих даних.
- Залучник ч.3: дозвіл користуватися записом-інтерв'ю.

Як підготувати інтерв'ю?

1. Одержати згоду свідка на переведення інтерв'ю.
2. Випивнити формуляр особистих даних - Залучник ч.2.
3. Запізнати свідка з темами/питаннями поданими в Залучнику ч.1. та попросити пригадати собі імена осіб, дати, назви місцевостей.
4. Назначити час і місце інтерв'ю. (Звичайно старші люди найкраще почуваються у власнім мешканні, винятково в церковній чи іншій громадській домівці.)

Як переводити інтерв'ю?

- Перед початком інтерв'ю записати на стрічці такі дані: дата, місце інтерв'ю, з ким і хто проводить інтерв'ю, з рамени якої установи і на яку головну тему (Голодомор).
- Перевірити, чи апарат справно записує.
- Розпочати інтерв'ю коротким записом особистих даних.
- Першим завданням того, хто переводить інтерв'ю, є стимулювати свободну і щирю розповідь.
- Теми, подані в Залучнику ч.1, це загальні напрямні й не відносяться в тій самій мірі до кожного зі свідків. Тому не слід намагатися одержати відповідь на кожну із намічених тем. Слід стимулювати питаннями і розвивати ті теми, що про них бажає говорити свідок.
- Кожне інтерв'ю повинно відзеркалювати особисті переживання свідка.
- Розповідь пособляти короткими питаннями: як? коли? що пригадуєте?
- Слідкувати, щоб події були подані в хронологічному порядку, звертати увагу на докладний запис імен, назв і дат.
- Порядок, в якому свідчення записуються, повинен бути достосований до індивідуальності свідка. Часто свідок розпічне свою розповідь із останньої точки ч:6 - опис самого голоду, а щойно наприкінці скаже щось про тему ч:2 - устрій і владу.
- При кінці інтерв'ю можна перейти Залучник ч:1 для певности чи не призабуто якоїсь із тем.
- По закінченні інтерв'ю одержати дозвіл користуватися записом, тобто підписати Залучник ч:3.

По дальші інформації звертатися до: Іроїди Винницької. wynnyckyj@lavalink.com or office@ucrdc.org

Залучник ч.1

ЛИСТА ТЕМ-ПИТАНЬ ДЛЯ ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗАПИСУ-ІНТЕРВ'Ю ЗІ СВИДКАМИ ГОЛОДОМОРУ

1. КОРОТКІ ДАНІ

а) Особисті дані:

- ім'я й прізвище (дівоче прізвище)
- дата й місце народження
- чисельний стан родини, зайняття членів родини
- земельний стан родини.

б) Дані про село:

- назва села, району, області
- величина села: число мешканців, число хат-господарств
- опис села: положення, віддаль від більшого міста, церква, школа

в) Дані про голод:

- Скільки людей, на Вашу думку, згинув у Вашому селі (околиці) з голоду?
- Хто з Вашої родини загинув з голоду? (ім'я, вік, обставини)
- Хто з Вашої родини пережив голод? (ім'я, вік, обставини)

2. УСТРІЙ І ВЛАДА

- а) Хто був у сільській управі Вашого села? (місцеві селяни, позамісцеві українці, не українці: імена, стан, вік)
- б) Чи з бігом часу були персональні зміни урядовців?
- в) Коли прибули позамісцеві урядовці?

3. КОЛЕКТИВІЗАЦІЯ

- а) Коли повстав у Вашім селі колгосп?
Хто були перші колгоспники та якої думки були про них Ви і Ваші рідні, знайомі?
- б) Коли почали розкуркулювати у Вашім селі й як це відбувалося?
- в) Як провадилася пропаганда за вступ до колгоспу?
Чи приїздили в тій цілі військові відділи, бригади міських людей та інші групи?
- г) Якими методами послуговувалися урядові чинники, щоб змусити селян «добровільно» вступити до колгоспу?
Що ставалося з тими, що відмовлялися вступити до колгоспу?
- д) Чи були групові або індивідуальні спротиви селян які доводили до конфронтації з «начальством»
— ужиття зброї, побої?
Якщо так то хто брав участь (імена)?
Чи мало це політичне забарвлення?
Чи було це пов'язане з колишніми партизанськими групами, чи з іншими подібними групами в околиці?

Хто очолював спротив?

д) Чи пам'ятаєте момент скасування колгоспів, т. зв. «бабський бунт»? (подайте всі подробиці).

е) Чи пригадуєте як приходили до Вас бригади хлібозаготувачів?

Якщо так, то коли це було, з кого склалися та як діяли? (конкретні випадки).

є) В початковій стадії колективізації скільки збіжжя було забрано від Вашої родини і як ця кількість з часом збільшувалася?

Якими способами забирано збіжжя від Ваших рідних?

ж) Коли і при яких обставинах Ваша сім'я вступила до колгоспу?

4. РЕПРЕСІЇ - ПЕРЕСЛІДУВАННЯ

а) Чи були в селі арешти?

Коли і кого арештовано? (ім'я, прізвище, вік, обставини)

Яка їх доля?

б) Чи вивозили зі села на Сибір?

Коли і кого вивезено? (ім'я, прізвище, вік, обставини)

Куди вивезено і яка їх доля?

в) Чи був колгоспний суд?

Де містився і як діяв?

г) Яка була доля провідних осіб в селі: учителя, священника та інших? Яка була доля церкви?

5. ГОЛОД

Чи був голод у Вашій околиці на початку 1930-их років?

Коли почався голод у Вашім селі?

Як люди реагували?

Чи Ваша родина різала худобу?

Чи були Ви змушені покинути село шукати праці/поживи?

Чи були Ви змушені жебрати?

Чи збирали Ви колоски збіжжя на стерні?

Чи зустрічалися Ви з випадками людоїдства?

Чи відомо Вам, щоб з голоду гинули колгоспники?

Чи відомо Вам, щоб хтось їздив в Росію за хлібом? (якщо так то подайте всі подробиці)

Чи ходили Ви, або хтось із Вашої родини в ТОРГСИН? (опишіть)

Розкажіть все, що пригадуєте про голод.

Розкажіть все, що знаєте з оповідань рідних чи знайомих про голод.

Опишіть як Ви пережили голод, подайте всі подробиці, які лиш пригадуєте.

Скажіть все те, що на Вашу думку слід записати.

6. ПИТАННЯ ДЛЯ МЕШКАНЦІВ МІСТА

а) Коли вперше побачили Ви голодуючих селян на вулицях Вашого міста? (подати назву міста, назви вулиць).

Опишіть поодинокі голодові сцени, випадки, події які Вам запам'яталися.

б) Як ставилася поліція до голодуючих селян?

Як наказувала поліція Вам ставитися до селян?

в) Чи бачили Ви як поліція забирала-арештовувала голодуючих?

Чи знаєте яка була їх подальша доля?

г) Чи були в міських крамницях харчі?

Чи Ви особисто голодували?

Чи були Ви особисто арештовані, допитувані, заслані?

Якщо так, опишіть, зі всіма подробицями.

г) Скажіть все те, що на Вашу думку слід записати.

7) ДАЛЬШИЙ ЖИТТЄВИЙ ШЛЯХ

1. Як виглядало Ваше життя після 1933 року? (освіта, праця, переслідування, родина)

2. Як запам'ятали Ви початок 2-ої Світової війни і прихід німців?

3. Коли і як Ви виїхали на Захід?

а) як на роботу до Німеччини то опишіть: як Вас забрали, дорогу, де попали на працю, умовини праці, відношення німців урядовців і працедавців, умовини життя і де і як застав Вас кінець війни і чи мали Ви до діла з репатріаційною комісією?

б) як самі емігрували то подайте : подробиці та де і як застав Вас кінець війни?

в) як були у війську то подайте: в якому, чи були в полоні, де і як застав Вас кінець війни?

4. Чи були Ви в ДП таборі?

Якщо так то в якому і як довго?

Опишіть життя в таборі й, що Ви там робили?

5. Як, коли і куди Ви прибули до Канади?

6. Як зложилося Ваше життя в Канаді?

Чи бажаєте ще чимсь поділитися про Ваше життя?

Дуже дякуємо Вам за Вашу участь в проєкті документування Голодомору.